

ZOMBOR és VIDÉKE.

A BÁCS-BODROGI MEGYEI EGYESÜLT ELLENZÉK HIVATALOS POLITIKAI KÖZLÖNYE.

SZERKESZTŐSÉG:

Grómon- és Zrínyi-utca sarkán, I-ső emelet.
Hava minden a lap szellemi részét illető közlemények intézőjéül.
Kéziratok nem adódnak vissza.

Felolvasó szerkesztő:

Dr. MOLNÁR GYULA.

KIADÓHIVATAL:

Oblát Károly könyvnyomdája Zomborban.

Hava az előzetesek és minden a lap anyagi részét illető közlemények intézőjéül és ezek díjai fizetendőek. — Hirdetések előre fizetendőek.

Megjelenik hetenkint kétszer:

Vasárnap és esütőrtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 8 ft — Félévre 4 ft — Negyedévre 2 ft.
Naptárihíreknek egész évre 6 ft — Félévre 3 ft — Negyedévre 1.50 — Egyes szám ára 10 kr.

A honvédelmi miniszter költségvetése.

Egy érdekes parlamenti absurdum fogja a magyar képviselőházat foglalkoztatni a honvédelmi tárcza költségvetésének tárgya alkalmából.

A honvédelmi miniszter ugyanis azt a „geniosztoszt” követte el, hogy a még meg nem alkotott, vagy jobban mondva meg nem szavazott honvédelmi törvény által beállt nagyobb kiadásokat már most fölvetette a budget-be, s szerény 3 millióskával növelte előirányzatát. A közönséges háztartásban ezt a káoszt alig lehetne megértetni, mert hogy egy nem létező szükséglet költségeire előirányozzon a gazda kiadást, — az abszurdumnál is abszurdumabb.

A mi azonban a legfüresőbb a dologban, az a honvédelmi miniszter abbéli furfangja, hogy ő költségvetésének módokölésében jónak látja e körülményről mélysegesen hallgatni s ugy tüntetni föl a dolgot, mintha az a 3 milliónyi szaporulat a régi törvény alapján kellene neki.

Most aztán a képviselőház abba a dilemmiába jutott, hogy vagy szemel hony az imparlamentaris eljárás fölött, s ezzel megteremti azt az alkotmányellenes tény, mely lehetetlenné fogja tenni az alkotmányos ellenőrzést, vagy elveti a költségvetést.

Vajjon mit fog tenni?

Előrelátható, hogy a többség, mely mindig készségesen szavaz, ezuttal is tanúsítani fogja vak engedelmességét.

De milyen morál fog ebből előállani?

Az, hogy a miniszter megkerülheti a parlament ellenőrzési jogát s kijátszhatja akaratát.

Mert lehetséges, hogy az új honvédelmi törvény nem válik be, elvetetik. Ez esetben a honvédelmi miniszter már megkapta légyen a költségvetésben kért nagyobb kiadásra szóló jogot s élni fog vele.

Nem kell neki a törvény. De ez az eljárás még

egy visszasságotól létezett elő. Az ellenzék ugyanis a honvédelmi intézmény iránt eddig a legmelegebb odaadással viselkedett, s soha sem iparkodott a kormányának nehézségeket csinálni, valahányszor ezen intézmény emelése s javítása céloztatott. Most a parlamentárizmus alapelvei kényszerítik arra, hogy elvessék azt a költségvetést, mely a honvédelmi intézmény fentartására szükséges.

El kell vetniök a benne rejlő roszhiszeműség miatt.

Mert bármennyire titkolja is a honvédelmi miniszter, hogy az ő budgetje a még meg nem szavazott törvény alapján készült, — azért tudva van az s az ellenzék az új alkotmányellenes játéknak nem lehet előmozdítója.

Előrelátható, hogy a törvényhozás elköveti azt a baklövést, a melybe a honvédelmi miniszter belékergeti s előirányozandja a jövőben hozandó törvényre alapított hiteket. De az ellenzék teljesíteni fogja ezuttal azt a szomorú kötelességét, hogy a honvédelmi intézménnyel szemben lesz kénytelen megvédeni a parlamentárizmust.

S az ország tudni fogja, hogy mi indítja az ellenzékét arra, hogy még általánosságban se fogadjon el ezen költségvetést. Csakhogy ilyen eljárás mellett azután sajátos egy dolog, hogy a kormánypárt és sajtója folyton-folyvást az ellenzékét vadolja imparlamentarizmussal s tőle akarja ezt megvédeni. Az újévi beszédek, melyek Tisza dicsőítésére tartattak, váltig mennydörögtek az ellenzék fejére, hogy kompromittálja a parlamentet. Vajjon az ilyen költségvetés alkalmas-e arra, hogy a magyar parlament reputációját a külföld előtt emelje?

Egyébiránt a külföld ítélete kisebb baj ránk nézve, nagyobb baj az, hogy midőn az ország legvitalisabb érdekeiről van szó, akkor garasos politika követetik, miattal a hadikiadások megemészik az ország vérét.

Most is a katonai Moloch nyitotta föl telhetetlen száját s a honvédelmi miniszter még csak a parlament formákat se akarja megvárni, midőn budget-jét 12%, millióról 15% millióra emeli.

Ily állapotok mellett megelégedettnék lenni nagy lelki hiányosságra vall.

POLITIKAI HIREK.

* **Magyar fegyvergyár.** Félhivatalosan jelentik: A magyar fegyvergyár szerződés szerelg köteles lett volna az első 1000 db fegyvert ez évi április 12-én szállítani. A kormány ezt a határidőt meghosszabbította ez évi június 30-ig. A fegyvergyárban kitört munkássztrájkból terjesztett hírek teljesen alap-talanok.

* **A királyi táblák decentralizációjára.** Szilágyi Dezső igazságügyi miniszter — értesülünk szerint — az igazságügyi budget letárgyalása után azonnal a ház elé terjeszti a királyi táblák decentralizációjáról szóló javaslatot.

* **A löseai kerület** Berzevicy Albert tudvalegőleg az esetre is lemondott löseai mandátumáról, ha a Józseflevőben meg nem választják. Mint értesülünk, a löseai kerületben Csáky Kálmán prof. penzionált vezérőrnagy, lép föl.

* **Prof. Berzevicy megválasztása.** A budapesti józsefvárosi kerület országgyűlési képviselőjévé Berzevicy Albert lett 278 szótöbbséggel Madary Gábor függetlenségi párti ellenében megválasztva.

* **Kossuth levele.** Kossuth Lajos levelet irt Helfy Ignác országgyűlési képviselőnek, válaszul a Madari-párt minapi távirati üdvözlétére.

Kossuth újból a saját honosságáról nyilatkozik, fájdalom-san konstatalva a polgárságból való kitaszítatását, többek közt ezeket mondja:

„Az, hogy a törvény dekratálja, hogy ő nem magyar polgár, egyszerűen brutális képtelenség. Vagy nem igaz, hogy az a törvény a magyar nemzet érzelmeivel ellenkezik, vagy ha igaz, ugy Magyarországon a képviseleti rendszer: mese, hazugság. — Hanem hat azt megtehette az a törvény, hogy én megszünjek magyar polgár lenni, de azt nem teheti, hogy magyar ember lenni megszünjek.

Továbbá dicséri Madarit és ajánlja megválasztását.

Berzevicy Albert fölépését a népképviselét meghamis-tasanak mondja.

Azon, ha Madarit épp a Józsefvárosrészt megválasztaná meg, megbotránkoznék.

A „Zombor és Vidéke” tárczája.

Ő s s z e l.

El-elbolyongok a ligetben.

Hol zúg a fagyos őszi szél
A gyérült lombokon keresztül;
A beteg ágrul egyre perdül
Nagy gyászosan a falevél.

Enyészot mindenütt, a merre
Meg nézhet bánatos szemem.
Hő napsugár az égbe nem jó,
Helyette lús, komor gyászféldő
Borong némán, felelmesen . . .

Óh! hogy virult e szép vidék itt
A költszetet pompáiban!
Édes dalt zengő csalógiánya,
Nyíló szelid kis ibolyaja
Én Istenem! hol, merre van?

Ah! nin'is sehól már . . . A búbanát
Zokogva jár át szivemen.
Miként e haldokló természet,
Keblemben is olyan az élet:
Komor, sivár, örömtelen.

Liget! Ne sírads hervadásod,
Zúgjon feletted a vihar!
Lesz még tavasznak ébredése
S virulásonnak visszaterte:
Híves virág, szerelmi dal . . .

— Remélj te is hát, esüggödő szív,

Ne légy sivár, örömtelen;
Ha egyszer sírva átáldéid
A bú, a tenger vesztéséget:
Számódra még virág terem!

Samil.

K é r ő j ö n !

— Vig monológ. —
(Folytatás.)

Ósors! Melyik ósanám büneért lakoltatsz engem, hogy ily kemény próbára téssz?! De nem! Csillagzatom mosolygóvá lesz, sorson egén derült nap süt — s még ma elvált, vajjon szivem időjelzője állandó jó időt mutat-e? El fog jönni — egy fél, nem most már csak egy negyed óra múlva — s én már 15 perc elteltével meg fogom tudni, hogy kárhözható vagyok-e ismét a Pista meg a Géza udvarlásait hallgatnom, az ő karjaikon lejtetni végig a 33-ik bal „drei Schrit”-jeit s négyesét, avagy sorson megkönyöröl, a ream nehezédő átok erejét vesztve sáyled alá a melybe s én fölemelkedem a magasba, igen, — a boldog házasság tisztább légkörébe, a szerelm menüjei világába, a hol többé nem leszek Bella kisasszony, hanem Ballagi Sándorné. Ballagi Sándorné! Milyen kedves esengést egy név ez: Ballagi Sándorné . . . Egyetlen egy kéromnek se volt ilyen esengő neve. Ó Sándor! Szivem Sándora . . . Hadd lám, Illik-e hozzáim? (Jobbjához illeszt az arezképet s úgy nézi.) Egyforma nagyságunk vagyunk. (Sétál föl — alá s mindig nézegeti.)

Tegyük, hogy karöltve megyünk az utcán. Ballagi és neje. Egészen jól megy. Most találkozunk Kosáki Piroskákkal. Piroska elől — utána ezammag a kövér mamája. Piroska is meg van már vagy 25 éves, tehát itt volna ez ideje, hogy férjhez menjen; de nem akad neki kéréje. Képelem, milyen irigy szemekkel fog mérgetni engem és férjemet. „Jó napot, jó napot! — (Affektált mozdulatot tesz, mintha köszönne.) „Pá — édes!” El fogok menni jegyesemmel minden ismerősünkhöz, jó barátimhoz vizitálni. Sándor ellenkezni fog, mert valamennyi férfi ellensége a visitte-nek,

azt a papírról tudom. De ha én azt fogom neki mondani: „Sándorkám, ennek meg kell lenni, akkor jót állok, hogy nem fog ellentmondani. Elmeigyünk Ribilyekhez is. Ott találkozni fogok Aladarral, ezzel a vén kihalhatatlan boltyóval, a kihez hozzá mentem volna, ha — nos igen, ha megkért volna. Nem kért meg, s most úgy kell neki. Elszalasztott, örökre elszalasztott. „Kérem Aladár úr, ne nevezzen többé egyszerűen Bella nagysádnak, ez az én vőlegényemnek nem fog tetszeni. Nevezzen — nevezzen, kérem ne nevezzen engem sehog! Semmi szükségem arra, hogy ön még tovább is foglalkozzék velem s halálig antasson.” Azután egy szép napon, talán már a legközelebbi vasárnap azt fogom olvasni a „Kenderesi Hirbarang”-ban hogy: (ugy tesz mintha olvasna.) „Hymen. Városunk egyik legszebb hölgyét Bendeházi Antal városi tanmesnok szép és szelleműs leányát Bellát eljegyezte Ballagi Sándor batabázi köz- és váltó- ügyvéd.” Hogy fogják kapkodni azt a lapot. Hogy fognak jönni gratulálni. Már tele látom az egész házat. A Mariások lesznek az első. A Gizi meg a Flóra. Hogy össze fognak eskölni s ezer bököt sügni fülemb, holott alattomban az irigység majd fölveti őket. „Édesem, mutasd csak a vőlegényed arezképet? Jaj, de herizig!”

Hallom a batam mögött azt susogni: „milyen esűf nagy orra van! Azért is hadd lám, igazuk van-e! (Elmerül az arezkép szemléletébe.) Eppen nem! Egészen esinos, férfias orr. S a mi szemét illet, abból annyi jószág mosolyog felém. Mondd csak Sándor, — milyen boló is vagyok, — már tegezem . . . mond csak, fogsz-e te engem szeretni? Avagy te is csak olyan kőznapi úrus fejű léhűtő vagy mint Hortyogi és Kőkényesi? Istenem ha ugy volna . . . Ha e szép külső alatt egy egészen hétköznapi sivár lélek lappangana! Igen-igen! Lehet-e másként? Lehetséges-e hogy egy önézetes férfiú háztűznéző-menjen egy rá nézve merőben idegen családdhoz, egy idegen leányhoz, a kívül soha se beszélt egy szót se, a kit neki nagynénék s nagybácsik ajánlottak; — a kit talán egyszer látott az utcán, vagy tán egyszer se. Szent-séges ég, lehetséges volna. Egyetlen egyszer se látott s köröbe jön. Megkérlet látatlanba, mint a hogy egy hétköznapi tárgyat

A levegőben van.

Az orvosok és tudósok azon vitakoznak, vajjon az orosz nátha a levegőből ereszkedik-e le, vagy a talajból száll fel? A mennyiben ez a modern epidemia nemcsak a testeken, hanem a szellemeken is érvényesíti magát, és különösen a mennyiben politikai tekintetben is nyilvánul, a „Pester Correspondenz” hajlandó azokhoz esatlakozni, a kik az általános máháság okait és elősegítő momentumait a levegőben keresik. A politikai talaj igen gondosan ápolta a harmasszövetség rendkívüli simaságát, egyenletességét és szilárdságát ad neki; rajta nem keletkezhetnek posványok és mocsarak, melyek járványterhes miznaknak fejlesztenek; nem is hasonlítható a világon egy antiseptikus szer sem, a profilaktikus erőt illetőleg, a közép-európai hatalmak békeszövetségéhez.

Ha ennek dacára majd itt, majd ott mutatkoznak erősebb politikai megnáthások, sőt gyakrabban hevesebb hideglelés, vagy deliriumra fokozódó laz kísérteben; úgy a baj esirája határozottan a levegőben van és a terjedelmes orosz sivatagok azok, honnan az éjszaki szél az egész földkerekség művelt országába szerte-hordja ezt az áldást. Lehet, hogy a fizikai influenzzában ártatlan Oroszország, maga is csak áldozat, nem pedig a baj szerzője; de e helyett kétségtelenül egyedül ősforrása a politikai influenzzának, melynek épp oly kellemeiben, mint tisztátalan nyilvánulásai, bár csak időnként, s helyi-vel-közzel, de mégis fölötté alkalmatlan módon molesztálják a békeszerető közönséget. Majd Konstantinápolyban, majd meg Párisban, tegnap Teheránban, ma Belgrádban vagy Bukarestben hall az ember gyanus ismétlődő-tüszenteszt, köhögést, torokközorulást és a leg-lyuzamat, mely ezeket a katarális életnyilvánulásokat előidézi, mindig és mindig az éjszaki szél-tömlőlől jön.

Az influenza mindenesetre egész valójában hason- nemű a medve tulajdonságaival; ezt a minden vesző-lyessége mellett is oly komikus bestiat nagy előszeret- tet használják a czári birodalom szimbóluma- és cimere- képeket: a medve sohasem veszedelmesebb, mint mikor karjaiba zárja áldozatát és a karmaira kell verni a bestia- nán, meglőtté bizalmaskodni lehet vele; ha rendszeren- sen és kielégítő erővel csépelik őt, még menettet is lehet vele táncolni.

Ha a politikai influenza jelentkezik vendégül, rögtön ajtó kell mutatni s lehetőleg távol tartandó; ha még oly alázatosan lopzkodva jön is, csak el kell üzni a leglátékonyabb dezinficiáló szerekkel s nem szabad vele tréfálni, mert rongyai fészke a legutalatosabb s leg- talakodóbb férgeknek, melyek rögtön beveszik magukat ruháinkba, beturakodnak bőrünkbe, a mint közeljünni engedjük őket.

Úgy kell tenni, mint a török, ez a szorgalmasan furdó ember; jön az orosz nagykövetség dragománja s elnyöszörög valamit a potomságról, mely Oroszország- nak jár Bulgáriától, meg kell őt szó nélkül halgattani, de aztán iparkodni, hogy a leggyorsabban távozzék, ezután pedig rögtön tisztító furdót venni a békéjára dugszagú csarnokában.

Valami van a levegőben, ezt tagadni nem lehet; de a leggyorsabban el lehet üzni ezt a valamit, ar- talmatlanná lehet tenni, ha vigyáznunk magunkra s nem adunk időt a miázmanak, hogy bacillus-fészket rakjon a saját testünkben.

Az orosz influenza Konstantinápolyban és Párisban akart elterpeszkedni, de itt is, ott is a leggyorsabban

megvenni szoktak. Avagy talán nem is fog megkérni, hanem csak szemlélő tartani fölöttem, meg akar arról gyózkodni, hogy csakugyan olyan vagyok-e, minőnek festettek elötte? O szörny sors! Miért is lettem én nővé? Mily kárhözagos állapot; nőnek születni. Kitenni magát annak a lealzó helyzetnek, hogy egy jót- nem férfi fitymálva dobja szemünkbe az ő nem tetszését. Puff! Uram! Szégyelje magát, Ön egy közönséges partió-vadász, a ki mit sem törődik a szívvel, a boldogsággal, a kinek összes tör- vése gazdag hozományra tenni szert, s aztán utár előt vezetői bárkit, mert hisz úgy sem szereti őt, bárki is legyen, mert on- nem semmi más szeret, csak a pénzt. — De ah mi ez? Mintha meghuzta volna valaki a esengőt odakünn a ház előtt, Ez ő? — Most már bebeszéltek. Hallom léptének kongását a folyosón. A szalona vezeték. Még egy percz s értem jönek. Ha most hirtel- len elhatároznék valamit Ha visszautasítanám, még mielőtt látnam volna. Kimenthetném magamat rosszulné. Meg fogja érteni. Tudni fogja, hogy ez kosár. Nagy kedvet érezek magamban megvenni. Hadd tüssz. hogy nem ragyok hóvány árnyék, melyet megzem- bélyés után meg is lehet vásárolni. Hadd tudja meg, hogy nem tartozom ama hétköznapi teremtések közé, a kik forjélez tudnak menni egy soha sem látott férfélez, mirel az megkérte kezéket. Hadd ismerje meg a női büszkeséget, a megsértett női méltoságot, Igen! Látni se akarom. El veled prózai lény. (Eldobja az arczké- pet.) Inkább örökök partában maradj, mint sivar alkudozás tár- gyává lenni. Nem! Nem jóvok! Ha hivatali fognak, azt felelem, hogy rosszul érzem magam migrairen van, nem akarok senkit se látni. — De mi ez? Még mindig nem küldenek érten? Az vár- ják-e, hogy hivatalnól jöjnek? Valóban! Nem akarok tudomra adni itt léte. Meg akarok lépni azzal, hogy midőn a szalona lépek, ott találjam őt! Ez a gyengéd figyelem — a mama poli- tikája. Eh — mit! Látni őt, még semmit se jelent. Beszélgetni vele még semmire se kötelez. Menjünk tehát! S jaj neki, ha olyan ostoba lesz, — mint a többi volt! (Hirtelen elhatározással elindul az ajtó felé. A függöny legrördül.)

állant, mert sem Abdul-Hamid, sem Carnot nem akarta gyönyörűségét találni a hirtelen tüszentesztben. Jöhetnek sem báró Mohrenheim, sem Neldhoff ur pászoról nem hiányzott a legszívesebb és leggöngödelőbb „kedves egyszőlgére” és „segíts Isten.”

Megyei s helyi hírek.

* **Kinevezés.** A zombori penzügyigazgatóság által Frank Fülöp kulat adóhivatali gyakoromköjélt díjtalan adóhivatali gyakor- nokká nevezetett ki.

* **Közgyűlés.** A zombori takarékpénztár folyó évi február hó 16-án vasnap tartja 22. évi rendes közgyűlést.

* **Meghívás.** A zombori népköri iparos-dalára 1890. évi február hó 1-én, szombaton, a „Vadászkirt” nagytérben saját penztára javára dal- és táncestélyt rendez, melyre a n. é. közön- séget tisztelettel meghívja. Műsor: 1. Hajasdal, Eckert K. től, Eldőja a dalára, 2. Polka de la Reine, (Caprice), Raff Joachim- tól, Zongorán játsza Kiss Pal ur, 3. Népdalet; Lehullott az akca- fanak virága.” „Haldokló a hajnaléssal az égen.” „Harom Sin- gos a pantlikán.” „Csillag ragyog, holdvilág van.” Nador Gyula- tól, Eneki Perisits Lázur ur, zongorán kíséri Kiss Pal ur, 4. Room tekint búvos szemed, Gumbert-től, Tenor soló dongokar-kísérettel. A magánrészt Bussa Tivadur enekli, 5. Morscau de Salm, sur le pardon piemel, G. Mayerbeer és Giuseppe Caribalditól, Fuvalon játsza Schuster Adolf ur, zongorán kíséri ifj. Csernak József ur, 6. Könyv és mosoly, Népdalet Szentimay Elemértől. „Baza ka- lás.” „Dal a Sugar Janusról.” „Beesi kendo.” „Szall a madár.” „Is, Is, Is.” Eneki a dalára, Kiss Pal és Schuster Adolf urak szívesüggel működnek közre. Belépőjegy 80 krajval Mayer és Thum urak füzkereskedésében és Kollár József ur könyvkeres- kedésében előre is válthatok. Felfizetések közönnettel fogadtatnak és hirtáplag nyugtázattal. Kezdeté este 8 órakor.

* **A felsővárosi övgyésület** felülvizsgálma 1889-ik évben. Bevetel: Mult évről maradt közpénz 237 frt 29 k. Tamár- jak 317 frt 50 k. Művelés jövedelme 41 frt. Szőlőnevelő által gyűjtés 39 frt 30 k. Partiók tagok díja 69 k. Tempomni adakozók 19 frt 60 k. Összesen 723 frt 69 k. — kiadás: Nyom- tatványok 23 frt. Felszerelésekre 32 frt 99 k. Össz. fizetése 400 frt Rendkívül 20 k. Jutalomból az évonó es. dala száma 23 frt. Dala fizetése 24 frt. Penzkesztés az év végével 220 frt 50 k. Összesen 723 frt 69 k. Weidinger Fanny, egyelőt elnök. Dr. Patay Armin, idegél, penztáros. Jelen kimutatást megvizsgálták és helyesnek találták. Deutsch Adolfiné, Spitzer Julia.

* **A levédtől szabadak polgármester.** Szabadka város közigazgatási bizottsága Kollay főispán elnöklete alatt jan. 13-án tárgyalta azokat a terjedelmes vádfeljelentési pontokat, amelyeket Németi Mátyás és társai Manuiss Lázur polgármester ellen a belügyminiszterhez nyújtottak és amelyeket az a közigazgatási bizottságok lelküdt. A 145 vádfeljelentési pontot a bizottság négy csoportra osztotta: az első csoportba sorozta azokat, amely- ket miniszteri döntéssel, vagy a közigazgatási bizottság határoza- ta által kell elintézni; a második csoportba felvették azok a vádak, a melyek elintézésére a bizottság magát illetékellenek tartja; a harmadik csoportban vannak az általános jellegű vádak, melyek sem subjektív, sem objektív szempontból indokoltaknak nem tekinthetők, végre a negyedik csoportba azok a vádak van- nak felvéve, amelyekre vonatkozólag úgy a polgármester, mint a többi vádolt hivatalnok kihatalása szükségesnek mutatkozik. Az utóbbi csoportba foglalt vadakra nézve a vizsgálat vezetése egy albizottságra bízott, mely a közigazgatási bizottság legközelebbi gyűlésén a vizsgálat eredményéről jelentést tesz s ekkor hozza meg a bizottság az egész ügyben végleges határozatát is.

* **Meteor.** Pénteken este fél hat óra körül egy ritka szep égi tüzemenyben gyönyörködtünk. Egy meteor kö esett le az ég- ről magva után hagyva hosszú tüzes fényt, mely körülbelül 10 perczig vakítóan ragyogott az égbolozaton. Isten tudja, hol esett le a 10?

* **A nögyelet bálja.** A zombori jótékony magyar nögyelet február hó 8-án saját penztára javára tűzfűzerték rendez.

* **Pálcsi gátepítés.** Szabadka város közgyűlésének egyik tárgya a pálcsi gátepítés és épületjavítások alkalmával felhasz- nált 3000 frt értékű fáról két év óta huzódó elszámolás volt. Az ügy megvizsgálása céljából még a mult nyárbán bizottságot küld- tek ki, mely a számlák kifűzését javasolta. Varga Károly és Németi Mátyás bizottsági tagok indítványt, hogy egy új bizottság küldésék ki, elvetettek. A pálcsi fürdőbe vezető úton vas- pályára szükséges földterület a város közönsége hajlandónak nyilatkozott a vasút építésnek ingyen átengedni.

* **Pályázat.** Bács-Bodrogh vármegye kezelése alatt álló, Kovacs József-fele osztandj alpnál, az alapító levél értelmében egy, némes származású ifjak részere fenntartott és évi 160 forinttal egybevetőlt ösztöndíj állomás még a folyó 1890/91-iki iskolai év végéig fűreszedés jöven felvethatnak. mindazon megyebeli származ- asú, kath. hitvallású, szegényebb sorsu, nyilvános és ország- ságon érvényes bizonyítványok kiadásra jogosult tanítványok tanu- ló, kik ezen állomást elnyerni óhajtnak, hogy ez iránt folyamod- ványoztat az alapító levél értelmében az illető tanterületi kir. fő- ügyvezetőségek, iskolai felhatalósítják vagy az egyetemi tanács után, folyó évi február hó 20. napjáig alhírdíthoz nyújtsák be. A pályá- zók beszámlájáikkal a tanulmányokban való jó előmenetelt, a fel- folyó tanév mindkét félére, rendes iskolai bizonyítványokkal, a most folyó tanévben előhaladást és érkelési jó magaviseletet, szorgalmat, emelbeli tehetséget az illető tanterületi bizonyítványai- val igazolnól, azon felül pedig származásukat, szülek állását, esak- belül felszámát és vagyoni állapotát okmányilag kimutatni kötele- sek. Zombor, 1890. január 11-én. Schmausz Endre alispán.

* **Gombos és Erdő közöt a nappali komporgalom ismét megnyit.**

* **Betörés.** Vakmerő felzárolás történt fe. hó 14-én éjjel Zomborban Jerkóvits Milan szomplomepületben levő üzletében. A tolvajok 250 frt közpénzt arany gyűrtüket, óráit, lánczat vittek el. A karosult csak reggel vette észre a lopást s rögtön feljelentette a kapitányságnak, mely részéről Nikolics György alkaptány megin- dította a vizsgálatot, melynek folyamán konstatáltott, hogy a tolvajok a riaszattal ellátott udvari ablakon törtek be, s mintfogya abba az udvarba eskült Filipov Miklós pek lakásából lehet jutni, a lopás gyanúja reá hárult. Még gyanusabbá tette őt az, hogy más- nap a pek jelentést tett a kapitányságnól, hogy inasra megszokott. A kapitányság mindjárt két lovas konstábelér Bogozovára küldött, ezek az inast ott találták szüleinél s rögtön behozták az alig 14 éves flut Zomborra; itt vallatásra vették, de az biz semmit sem

vallott, mire szabad lábra eresztették bizalmasan megsgatta egy konstábelnek, hogy gazdája Filipov Miklós rabolta ki az üzletet, apróra elmondva a részleteket is. E bizalmas vallomásra a flut is s meg a gazdáját is rögtön elfogták, Filipov mindent tagad. Leg- vérdesebb az, hogy a flut vallomását visszavonta s színtelen esak- nyosen tagad.

* **A második jutalomjáték** hétfőn, fe. hó 20-án lesz. Szin- tarsulatunk egyik legtehetségesebb tagja, — Deák Péter — a jutalmazandó. Színe kerül, új előző: „Tyukodi Lőrincz és családja Budapestn.” Talán fölösleges mondanunk is, hogy ez este nevével idegenek nagy próbának lesznek kitéve, amál is inkább, mert Tyukodi Lőrincz — a jutalmazandó fogja adni.

* **A zenta-vidéki takarékpénztár** 1889. évi zárszáma- dását közli velünk az igazgatóság. A Horovitz Bertalan vezérigaz- gatóság vezetése alatt álló intézet adóptojé 60.000 forint, a tartalé- kaitartékjal 182668 krt., a külön tartalékkal 2300 forint tesz. A bevétek pedig a mult év végén 13637745 krt. mentek. A zenta-vidéki takarékpénztár 1889. évi nyeresége 746129 krt tesz. melynek felosztására nézve a február 9-iki közgyűlés elő követ- kő javaslatot terjesztette: 4% igazgatói jutalokra 298435 krt, 5% választmányi jutalokra 37306, 14% felügyelő-bizottsági jutalokra 11191, 1% özgyűlények 7461, 2% nyugdíjra alapul 14922, Felügyelő biz. jéggyűlésnek tiszteletdíj fejből 4 db arany 24 frt, Tartalékdalára 800 frt, Külön tartalékdalára 600 frt, 1200 db frt, részvény után 4 frt osztalék fejből 4800 frt, Jutalom-cédula 17004 krt. Az osztalék a szerint 8%-ot tesz.

* **Atyélvezés.** Borsodj Lotynovics Károly es. és kir. 14-ik h. eredetű tartalékos hadnagy a m. kir. honvédség alományaiba helyezett át.

* **Béklédett.** Az apatini polgári casino fe. hó 12-én tar- totta rendes évi üsütőjé közgyűlést. — Elnöké választott: Becker Ferencz, alelnökök: ifj. Marsch Janos, Jégzyvő: Becker Jakab, ügyeszek: dr. Kek Lajos, dr. Gráber Lajos, könyvtár- nok: Perli Mátyás és Witmann József. — Tisztségi díjak, lapok elarvezéséből, és a rendezett táncestély s felolvasásokból be- helyt 1889. évben összesen 1086 frt 07 krt, összes kiadás volt 785 frt 52 krt, marad jövevénye penztári fölösleg 300 frt 55 krt. A könyvtár állott 124 kötetből, ebből a befolyt évben rendel- tet 300 kötet összesen van tehát 304 kötet. Lap jár az egyelőt 18 ebből 8 napi lap. — A tagok száma volt 1889-ben az egyelőt harmadik évében 262 ebből az év folyamán elhaltak és elkölezes folytán kikétek 14. de ezzel szemben be lépett 9 új tag folyó évre tehát a tagok száma 257. — r. l.

* **Bíróválasztás.** Gloszabán folyó hó 13-án lett Kolozs- váry Sándor tapintatos vezetése alatt megjezett bíróválasztáson. Kollár Andráns nagy többséggel bíróvá megválasztva. Ugyan- akkor toltott be a kezesöns folytán megjezett Il-nd bíró II-nd tárnoki és 2 esküdti állás. Megválasztattak: Szuparszky Pál II-nd bírónak Fekete Janos adótárnok Gáspár György és Szagyiczky Janos esküdték.

* **A pest megyei bál** házi asszonyává a rendező bizottság az idén is szerenés volt gróf Szapary Istvanné sz. Ruday Bor- bala grófnő esillag keresztet hozgelyt megvenni, aki leányval; nemekérei Kiss Palmé sz. Szapary Véra grófnő esillag keresztet hozgelyt az előző évi pestmegyei halokon is oly szeretetreméltó előkönyvvel vitte a házi asszonyi tisztelet, hogy közreműködése ezáltal is biztosított képez a bál fényes sikerére s örömmel fogadták mindazok részéről, a kik a pestmegyei halokon kellemes- sen tapasztalták, hogy a házi asszony nem az emelvényen unja át az estét, hanem a bálba meghívott társaságban kellemes- se és feledhetetlenül teszi mindenkire a körében elföltött időt. A le- leményes rendezésben utóterhelten bálbizottság — melyről el- lehet mondani, hogy nagy diplomatiával intézi ügyeit — ez idén is kiváló meglepetésben fogja részeseitni a közönséget a valóban ritka s még eddig utanozatlanul álló női tánczerrenddel, melyről annyit már most is elarultatunk, hogy az ügy-eremre ezimű er- drélyi szatnyán borbó költöt s külső lapján a vezér vármegye dom- bor nyomatul ezimerével ékesített könyveszekben minden egyes táncz algorikus képhez lesz felíruttatva, a mely rajzok elkészíte- sére a bizottság legjelésesebb festő művészeket — közöttük Mná- kácsy Mihályt is — fel fogja kérni. Miatan a női tánczerrend valódi műremek lesznek s a festmények által nagy becsre tar- tathatnak igényt; a rendezőség elhatározta, hogy ezen értékes em- lék utatására és elarítására nem fog megengedtetni s így a bálban részvevő halgyekek kívül senki sem juthat hozzá. A bál meghí- vők szűkeltetésére a hó 20-án veszi kezdetét.

* **Halálozás.** Schwartz Lajos jó nevű mérszáros mester fe. hó 17-én Bikity közpénzben 38 éves korában meghalt.

* **Zentan,** mint onnan írják, fe. hó 12-én tartotta a függet- lenségi es 48-as kor tisztújító közgyűlést. Elnöké id. Kozics István, elnökhelyettes: Teis Sándor, alelnöké Kovacs Mihály, Tót Antal Atányi, igazgatók Szalvay Andras, I. Jégzyvő Ben- nmann Ferencz, II. Jégzyvő ifj. Kozics István, I. penztárnokká Varga József Uszadás, II. penztárnokká Konta Péter, ellenőre Szücs József, könyvtárnokká Kikrits Janost választották meg.

* **Csökönyös lovak megindítása.** Tudjuk, hogy a lovakat ha megcsökönyösöndek, sokszor az ostar sem indítja meg. Az ilyen lovak figyelem telat másra kell terelni, hogy esökonyösö- geket elűljösek. Leggyorszerűbb és mindig kezeléssel való szerrel lehet ezt tenni, azzal ugyanis, hogy egy marok földet dugunk a lozájába. Míg a földet eltarítottan igyekszik, megfedekezik esökonyosgerőlt s ekkor könnyen meg lehet indítani. Ha ez sem használ, akkor a következő szert alkalmaznak. Miatan a lo felszer- számozottat, a kocsit hatáljához szinten fognak egy lovat, mely jól huz s ezt elindítják. Az előfoglott esökonyos lo, hogy hat- rálni ne keljen, minden erejét megfeszíti, hogy helyen maradjon s végre huzai kezd s elindul.

* **Háló- és étkező kocsik a magyar államasutakon.** A m. kir. államasutak igazgatóságától vezt újabb értesítése sze- rint vonslain közlekedő egyes gyors- és személyvonatoknál a háló- és étkező-kocsik a következő módon helyezettétek mar forgalomba, illetve fognak forgalomba helyezetténi. A hálókocsik egyelőre esak- s a vonat nemének megfelelő I. osztályu menetjegyekkel vehetők igénybe és pedig esakis addig, míg azokban hely áll rendelkezésre. A hálókocsik használatáért mindegyik utrayban, te- kitetve nekül az ut hosszára és használati időtartamára 4 frt pótdíj fizetendő, a mely illetéknek megfelelő pótdíj a hálókocsik kísérő kaluznál váltandó. A budapest-bruck-bécsi s budapest-koz- loszvár-tóvisi vonárrészekben és vonslain közlekedő hálókocsikban megengedtetik azonban a I. osztályu utasoknak, hogy egy vasuti menetjegyre két pótdíjget válthassanak, mi által egy-egy utas egy egész, ugynevezett félútkot a hálókocsiban egyedül használ- hat. A budapest-dombóvár-zákány-zágrábi vonalreszen és viszont közlekedő hálókocsikban ezen kedvezmény nem vehető igénybe. Az utasok jogosítva vannak a budapest-bruck-bécsi és budapest-

kolozsvár-tóvisi vonapáreket illetőleg nyugvó helyeket előre is megrendelni és ezért 50 kr. megrendelési díj fizetendő. Ily megrendelések a magyar kir. államasutak menetjegy iródiájában Budapestén (Hungaria szálloda), továbbá a halókeosi társulat ügynökségénél Bécsben (Kärntnering 15.) eszközölhető. Az ékezőkösik — mint ez szintén már előre jelezte — egyelőre Budapest-Zimony között és viszont az 506. és 505. sz. gyorsvonalon. Az első ékező keesi Budapest-Zimony között f. hó 15-én az 506. sz. Zimony-Budapest f. hó 16-án az 505. sz. forgalomba helyetnek. Ezen kösik esakis I. vagy II. osztályú menetjeggyel ellátott utasok által és esakis az ékezős tartományra vehető kösikbe. Kézi podgász ezen kösikbe nem helyezhető el. Az ékezőkösikben a m. kir. államasutak igazgatósága által helyben hagyott és mindegyik kösikben kitűzött jegyzék szerint úgy terítékentek (enyvert) mint elap szerint lehet ékezők. Megjegyzés: Vén, hogy az ételek és tájak aru jutányosan vannak megszálva.

* **Cheque és clearing.** A cheque és clearing-forgalom a postakárelpenzárral, Baross Gábor kereskedelmi miniszter rendféléhez képest, f. évi január 1-ével tényleg elbetelepett. I. napot kezdve az intézet elmozdult jelenlegi helyére, azaz a kék az új intézetig igénybe venni kívánók, illetve megnaknak chequeszámjait nyújtani elhatárota, mire maga a forgalom is kezdetét veheti. A postakárelpenzár sok ezerrel példányban röprótot becsatolt ki, melynek célja, hogy az érdeklőkörök és a nagy közönséget az új berendezés igénye és előnyei stb. iránt felvilágosítsa és tájékoztassa. A röprótot magyar, horvát és német nyelven jelent meg és egészen helyszíni módorban van szerkesztve és számos, az új forgalomban használandó nyomatvány-mintával illusztrálva. A röprótot ingyen osztják szét.

(Az újév első napjával dúsan felszerelt konyhakerti és virágmagrakért nyitott meg Budapestén az Arany Janos utca 11. szám alatt Szávost Alphonst az „Országos magyar gazdasági egyesület” portfogása alatt álló termény és bizonyítványi elv. tulajdonosa. — Midőn Szávost úrnak, ki fizetést példás rendelkezéssel és igazi magyar kereskedői szellemmel vezet ékezőknek 16 éves fennállásához szintén szívesen kívánunk, örömmel adozójulki vállalatának a konyhakerti és virágmagrak külön osztályja hozzátesztalása által történt kiterjesztést, tessék ezt annál inkább, mert nevezett ékezők ezen — nem kevés költséggel járó — intézmény felállításában vezette ama törekvés, hogy nagyszámú megbízói érdekeit megszakésgelentik beszerzésénél, úgy kegyelem — mint pontos és leküszímetes kiszolgálás tekintetében elősegítse. A ezező szőlőtelep gazdálkodásának elvőre ismert, s így vállalatának ezen új ágát bizvást ajánlatjuk a gazdá és kertészkező közönség figyelmébe. A díszes aranyozók kívánra bérmentve köldetik.

* **Pusztulnak az emberek.** Ezen halnak el esakis, amint, hogy elmulasszák akkor a szükséges intézkedéseket megenni, a mikor a bajok még kis mértékben lépnek fel, esak akkor keresnek segélyt, mikor már gyakran nagyon is késő a segély. Gyakran levertnek, faradnak álmosnak érzik magukat az ember, nimes kedve a munkához nimes etvágya, fejfájást szorult, evés után gyomorfájdalmat, rekedést, általános rosszleletet érez. Különösen gyakran lépnek fel e jelenségek utad változásokkor, öszkor s tavaszkor, s az ember ilyenkor nem szokott tekinteni, figyelmét kívül hagyja, nem is sejtve azt, hogy ezek leggyakrabban előjele komoly chronikus betegségeknek. Hatásos szer rövid idő alatt eltarvitani e vészhozó előjeleket és a testet ismét normális, rendezt állapotba helyezni, mig a bajnak elhanyagolása gyakran új betegségget von maga után, melyből a felépülés vagy lehetetlen, vagy esak hosszú idő alatt válik lehetővé. Komoly intelem legyen ez mindenkire nevez, ne hagyja figyelmen kívül a könnyű korjelenségeket, hanem alkalmazza azonnal a helyes szert, mely nem más, mint „Warner Safe Cura”-ja. Ez oly szer, mely arra hat, hogy az emberi testben levő különböző organumok egészséges állapotban megtartassanak. Egy-két füvegnek használata sok bosszantartó bajtól kíméli meg az ember. „Warner Safe Cura”-ja kapható 2 forint füvegként.

Színház.

Szerdán „Az eladó leány”, Gerő Károly vígjátéka, adatott. E darabot az akadémia a Teledi-díjjal jutalmazta, de meg is látszik rajta. Az ügyvezetett felsőbb vígjátékok sorába tartozik, verses dialoggokkal, kimért, megszürt komikummal és primitív jellemnyességre való félreértésekkel; szóval az egész vígjáték a Kisfaludy Karoly stílusában van szerkesztve. A jellemfestésben semmi önállóság, a mese a legősregebb recepte után készült, az egymást félreismerő szerelmes párok elnyit eszményen sarkal, a komikum pedig éppen olyan szalonszerű és szögletes, mint a darabban szereplő baró és gróf urak. Sehol egy kis eredetiség, egy csöppnyi kedély, egy kacsagatott helyzet vagy egy neveltséges alak. A szerző, a ki úgy látszik, erősebben pályázott a Teledi-díjra, mint a színpadi hatásra, észrevehetően nem találta magát elemében ennek az avult drámai genrenak a békoit közt, mely minden szabadabb mozgást lehetetlenné tesz, de tehetőségét, melyet masunban előnyösebben ismerünk, lehetőleg mégis érvényre juttatta. A verselés jó, a jambusok szépen gördülnek, és itt-ott elvétve a humornak egy-egy melegebb szikraja is kialszik. Az erzelmei helyek pedig teljesen sikerültek és a műnek legértékesebb részeit képezik.

Az előadás nem volt jó. Bodrogi Lina játéka csak az egyetlen, a mely megfelelő volt és tetszett. Hanna Gizella olyan naiv volt, hogy nagyon is. Matray az egész darabbnak legképtelenebb szerepét (Szoboszlaj gróf), megfelelő a szerző intenciójának, teljesen elrontotta. Mindaketten elfeledték azt, hogy egy nagykövet, ki a diplomáciai hierarchia legmagasabb fokára emelkedett, olyan esetlen, gyámoltalan, számalas alak, mint Szoboszlaj nem lehet; pedig a mi nagyköveteknek nemesak hogy a fiom, sima modorról fogalma sem volt, hanem valóban még beszélni, sőt tisztességesen megállani sem tudott. Ilyen nagykövetet Európa nem terem. Bagi idegessé teszi az embert merev mozdulataival, mihelyt szalonszeret ap. Breznay Anna intrikus szerepe nem nagyon alkalmasnak mutatkozott. Kömivesé ebben a tekintetben nálánál jobban etalalta a helyes hangot. Szilágyi Dezső föltűnően jól megtanulta szerepét, de nem is volt kifogás játéka ellen. Nagy Vilma, mikor szerepe szerint el kellene érzékenyülnie, olyizletelen földoklasi rohamokat rögtönzött, hogy szinte velőig hat; pedig mikor a túláztalt tartozkodik, játéka egész kifogástalan. Deak Péter jó alak volt inszeregetésben. Az öszjáték voltontott volt és egyhangú, a mi különben inkább a darab hibája, mint a szereplők. Derűtlenség csak egyszer volt; a második fölvonás végén.

Csütörtökön „Az eltévedt bárányka”, francia bohózat került színrre. Abszurd mese, mulatótt jelenetek változatos szövevényébe öltöztetve. A czímserében (I. Bodrogi Lina köztársézt aratótt; talán nem hibája, hogy sokkal élénkebb és túrgébb, semmint egy naivnak dukál; inkább szokják le arról, hogy olykor, mikor kissé aftaktalni akar, selypitsen; ez saját

hibája, nem az organumáé. Deak, szokása szerint mulatságos volt és eredeti. Szilágyi megint ugyesen játszott, a vértép ki-közörülte a szemenceablak hatalmas csorbat; zoológiai érdekű kupeli nagy tetszést keltettek. Nagy Vilma végre nekvaló szerepet kapott; olyan kardos dajka volt, hogy no. Bagi Gyula rettentően kiállhatatlan volt; ha ezt is akarta, gratulálunk a sikerhez. A többiek jól betöltötték szerepüket. Közönség nagyon kevés volt, de jól mulatott.

Pénteken rendezet heti népeloadásul a „Csókon szerzett völegény”-et adták, Abrai Irén szerepében Nagy Vilával. Nagy Vilma tehetségének bántalatos sokoldalúságát már a legelső pár előadás után megcsodáltuk; de valóban méltán vetekedik is Nefeletz kisasszonnyal, a ki éppen ebben a darabban szerepel; naiva és anyaszínésző, komika és primadonna egy személyben, s ad bármily szerepet, neki mindegy. Mai fellépése, ez nyi, a félru publikum miúgyéneivel volt szálva, s bár énk. kedvteli játéka valóban elismerést érdemel, nagyban rontotta a hatást mikor itt-ott reminiscenciákat találtak benne — a Szühnez nagyamajáról. Deak Peter az ilyen jovialis, neki való szerepekben, mint a mai, mindig élvezetes alakítást nyújt. Nem emlékszünk előadásra, melyben nem szerepelt volna, s józú humorát mégis, a faradság legkisebbjele nélkül, mindig megőzti. A közönség, azt hisszük méltányolva Deaknak tehetségét és buzgalmit, s ezt hétélt jutalomjátékkal is megfogja mutatni.

A többi völegényes tagok negyedrendű szerepeket adtak, és viszont; így valnak a leszállított helyarok idején az elsőkből utolsó és az utolsókból első. Azért csak a jeles színtársulatról emlékszünk még meg, melyet Boross, Szilágyi és Tóth Teréz nagyon jól és mulatságosan adtak.

Az a nagyszámú és distingult közönség, mely e félru előadásról — elmaradt, talán meggyőzi végre a direktor urat, hogy a pénteki népeloadások terve nem volt sikerült. A pályok kivétel nélkül úreszen tántogtak, az ülőhelyek néptelenek, a karzat pedig olyan tömött volt, mint bármikor vasárnap.

Színházi műsor. A jövő heti műsor a következőleg van öszcellitva: Hétfőn, itt először: „Tyukodi Lörincz családja Budapestén”, Deak Péter jutalomjátékai. — Kedden: Thurán Anna, Bartók Lajos történeti drámája. — Szerdán: Rip-Rip operette. — Csütörtökön: Egy dalurnempey viszonzatagsági Moser vígjátéka. — Pénteken: Brankovics György, drama. (Népeloadás, felére leszállított helyarakkal.) — Szombaton: Hoffman meséi, Offenbach operettje.

A tiszaparti vasut menetrendje.

Szabadkától Ó-Beeségig.		vegy. v.	vegy. v.
Szabadka	indul	*4.50	3.51
Verusics	"	*5.20	4.23
O-Kanizsa szállás	"	*5.42	4.45
Bogáros	"	6.06	5.11
Elagazás Horgos felé	"	6.25	5.30
Zenta	"	7.09	5.59
Ada	"	7.48	*6.38
Mohol	"	8.46	*6.56
Petrovoszellő	"	8.28	*7.18
Ó-Beece	érkezik	8.25	*7.45
Ó-Beesétől Szabadkáiig.		vegy. v.	vegy. v.
Ó-Beece	indul	*5.00	4.12
Petrovoszellő	"	*5.30	4.44
Mohol	"	*5.50	5.06
Ada	"	6.05	5.24
Zenta	"	6.59	*6.18
Elagazás Horgos felé	"	7.07	*6.26
Bogáros	"	7.34	*6.51
O-Kanizsa szállás	"	8.00	*7.17
Verusics	"	8.22	*7.39
Szabadka	érkezik	8.39	*8.06
Szegedről Zentáig.		vegy. v.	
Szeged	indul	2.31	
Röszke	"	3.01	
Horgos	"	3.31	
Martonos	"	3.57	
O-Kanizsa	"	4.29	
Adorján	"	4.57	
Bogazás Szabadka felé	"	5.17	
Zenta	érkezik	5.25	
Zentáról Szegedig.		vegy. v.	
Zenta	indul	6.44	
Bogazás Szabadka felé	"	6.52	
Adorján	"	7.14	
O-Kanizsa	"	7.49	
Martonos	"	8.03	
Horgos	"	8.39	
Röszke	"	8.58	
Szeged	érkezik	9.23	

A vonatok közlekedési ideje a budapesti idő szerint van kitüntetve. A csillagjal jelölt számok az esti 6 órált reggeli 5 óra 59 perczig terjedő éjjeli időt jelentik.

Irodalom.

— **Jelentés a magyar kir. technológiai iparmuzeum 1887. évi működéséről.** E jelentés szerint az elmúlt ténnyben az előadások halgatására 311-en iratkoztak; a rajztanfolyamokra 90 jelöltök közül helyszüké miatt esak 62-öt fogadhattak be. Közli továbbá a jelentés Hegedűs Károly főigazgatónak az „erdélyi technológiai iparmuzeum” megnyitása alkalmával Kolozsvárot tartott beszédét; ismerteti kivonatosan az 1887. évi teli időszak alatt a m. k. technológiai iparmuzeumban tartott szakszerű előadásokat, közöl egy részletes kimutatást, Straub Sándor muzeumi előadásából „A folytonos áram dinamoelectromos gépekről” és végül függelékben az intézet alapszólait.

— **Megjelent a „Technológiai lapok”** özidei első száma jan. 15-én; gazdag és változatos tartalommal. — Ajánljuk olvasónk figyelmébe. Előfizetési ára egész évre 5 frt. Szerkeszti és kiadja Táborcsky Ottó.

— **Rendkívüli irodalmi sikereket arat a „Magyar Szemle”** ezen Budapestén megjelenő kitűnő szép-irodalmi hetilap. A közönség tetszése kísér a lap reformált működését; nemrég kitért pályázataira pedig ötvönnél több pályamű érkezett, melyek közt több igen beoeses A „Magyar Szemle” kiadóhivatala (Budapest, új-utca, 14.) kívánatra szívesen küld ingyenes bérmentve mutatóványzókat.

— **„Az én újságom.”** Benedek és Pósa gyermek-lapjának 3-ik száma változatos gazdag tartalommal megjelent. Vers és próza teljesen irodalmi színvonalon áll s mindeniket áthatja a nemzeti szellem, melynek élesztését a szerkesztők föfeladatul tűzték maguk elé. Játszi komnyedséggel, aranyos naivsággal írva a Pósa versei, kedves és tanulságos a Murai Károly egyfelvonásos vígjátéka. Érdekes és hasznos tudnivaló Enyedi Lukács ezikke a pénzről.

— **A „Képes Családi Lapok”** szépirodalmi és ismeret-terjesztő képes hetilap mar tizenegy év óta küzd hazafias lelkesedéssel és kitartással nemzeti irodalmunk bástyáján, már tizenegy év óta lobogtatja a nemzeti művelődésnek s izlésnémesítésnek a zászlaját, s most is, a midőn Brankovics György jeles szerkesztése mellett már tizenkettedik évfolyamába lép, és a legelőkelőbb, a legkitűnőbb írók és írónok műveivel indul a nemzetiségünk meg mindig lényegető, s hazánkat saskaraj-kelet előzőnő nemet szépirodalmi lapok elleni hadjárata. — A „Képes Családi Lapok” munkatársai: Jókai Mór, Tolnai Lajos, Mikszáth Kálmán, Dalmady Gyozó, Temérdek (Jeszenszky Daniel), Lauka Gusztav, Brankovics György, Rudnyánszky Gyula, Pósa Lajos, Premy József, Dr. Sziklay Janos, Palagyi Lajos, Inczédy László, Múray Károly, Méry Károly, Petri Mór, Dr. Rodiczky Jenő, Benitzky Bajza Lenke, Buttner Lina, Nagyvaradi Míra Kuliflaj Beniczky Irma, Hevesiné Sikor Margit, Tanjancé Gyujtó Izabella, Gaál Karolin, Karlovsky Ida, Harmath Lujza, stb. stb. — Vajjon ki eszerélné fel az előkelő szemlemt kamatok termékeit a külföld műveivel? Magyar ember bizonyára nem! S a magyar nő még kevésbé. — A „Képes Családi Lapok” az öszes szépirodalmi lapok között a legelőkelőbb s legváltozatosabb. Tartalma az irodalom minden válfaját föleleli; s képei a legihresebb festők műveit mutatják be. „Holgyek Lapja” czimú dívat-melléklete a legújabb dívatképeket hozza, s a nevelés, az egészség, a gazdaság, a kertészet s a konyha terén nimes új kérdés, a melyet ne tárgyalna. „Regény-melléklet” három—nyolc eredeti regényvel ajándékozta meg évenként előfizetőit. — „Zöld borítéka” telve van mulatótt ávontéggokkal s talányokkal, melyeknek megfőtői értékes jutalmakat kapnak. — S a „Képes Családi Lapok”, dacára sokoldalúságának, mégis bátran kezdébe adható a család minden rendű és korú tagjának; dacára gazdag tartalmának, mégis a legelőkelőbb szépirodalmi képes hetilap. — Előfizetési ára: „Holgyek Lapjával” s a „Regény-melléklet”-tel együtt egész évre 6 ft, félve 3 ft, negyedére 1 ft 50 kr., s a kiadóhivatal (Budapestén, Negykorona-utca 20. sz.), melyhez az előfizetések legelőszérűben postautalványon intézendők, kívánatra ingyen és bérmentve szolgt mutatóványzókkal. — 6-6

CSARNOK.

Mahmud Baba.

— Növellete. —

Ira: Mrazovits Miléva. Fordította: Samli.

Ha volt valaha ember, a ki tökéletesen boldog volt, akkor bizonyosan az agg Mahmud Baba volt az. Nem tudta: mi az elégedetlenség, a szerenestlenség, még hírből sem ismeré! De hol is tanulta volna ezt megismerni?

Midőn egyszer előtte sok embernek nyomoráról beszéltek, éppen kedves helyén állt, egy pompás hársfa galyai között, sokáig elmékedett a mondatok felett, a nélkül azonban, hogy ezt föl-foghatta, megértette volna. Embri nyomorság? Mi volna ez tulajdonképen? Gondolkozva tekintett szőjével néma szemével a zöldelő virányoknál, miközben lassan simogatta ezüstféhér szakállát.

Emlékezete óta minden meleg nap alkonyán itt áll az öreg, halgatag Mahmud Baba a pompás hársfa galyai között. Vidám hely, mely elég nagy és több embert is fogadhat magába, volt itt deszkából készítő: keskeny lépcsők, melyeken Mahmud még mindig faradság nélkül járhatott. — A hársfa éppen az országút kanyarulatánál, melyen keresztül egy tiszta, eszegező patakecska folydogált, állott; a patakecska túlsó partján, mindjárt az országút mellett, egy pár lépésnyire a hársfától, egy helyen ennek lombozata még beárnyékolta, állott utasok számára, egy vendégszerető lőde, Mahmud Baba tulajdonosa, minden vándor vagyanak netovábbja. Korán és későn önté az öreg kevédsija a barna kávépot a forró vízbe fáradt vendége számára, aki néma hallgatag az agg guszlar dalaít, melyeket az évről-évre a patka lóbogó tüze mellett ülve halgatóinak elragadtatására zenegedezett.

„Mahmud Baba itt van, — ismét este lesz”, gondola magában a dalnok a nyitott ablakon keresztül a hársra pillantva. „Az ő dalát akarom énekelni:

„Ne ima take lule,
Ne ima take bule
U eara!!”

kezdé hosszán húzott hangokon.

Nemán hajlongott Mahmud Baba, a mint a dalt hallá, melyet tiszteletre egy boszniai dalnok szerzett és a melyet a vándorok az ország legváltozóbb helyiségeibe is elvitték; a dalt Mahmud Baba szép pipájáról és szép asszonyairól.

Hízelegye pillantott pipájára az agg, melyet dohányjának sűrű füstje elborított. Sötétvörös agyaghólt volt ez gyúrra és olyan alakja volt, mint egy fésző damaskusi rózsának, hosszú jázminszárral, mely egy fekete borostyán szőpökében végződött; nem volt ehhez hasonló több és nagy tiszteletben tarták mint egy hatalmas padisah ajándékát, melyet fin apától örökölt.

Nem volt a világon párja e pipának, nem volt a világon párja Mahmud Baba feleségének.

Árverési hirdetményi kivonat.

A zombori kir. tsvék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a bogojevai földveléi egyetnek végrehajtatonak Udry Mihály végrehajtást szendevő elleni 830 frt végrehajtás és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényesek (az apatini kir. járásbíró) területén lévő Apatinban fekvő az apatini 27 szőlőben A 1 házzal, 27 hr. 6. i. szam nélküli Udry Mihály és neje Köhler Erzsébet nevével álló ház 50 [L] beltelekre az árverést 400 frtban ezenem megállapított kikéltési arban elrendelt és hogy a fennbb megjelölt ingatlan az 1890. évi február hó 27-ik napján délelőtt 9 órakor Apatin község házával megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikéltési aron alól is eladati fog.

Árverezni szandékozók tartoznak az ingatlan becsarának 10% -át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.c.z. 42. §-ban jelzett arólyamunkákkal és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában, kikélti evadékképes értékpapírban a kikéltőt kezehez letenni, avagy az 1881. LX. t.c.z. 170. §-a értelmében a banatpéznnek a bíróságnal előleges elhelyezéséről kiállított szabályszertu elismervényét alszolgáltatni.

Kelt Zomborban, 1889. évi december hó 30. napján.

A zombori kir. tsvék mint telekkönyvi hatóság.

Rafts Lyubomir,
kir. tsvéki bíró.

Reissenzahn Ant.
gárd. géppgár
BUDAPEST, Váci-körút 80.

Sorvetőgépek.

Az igen t. gazdaközönség különös figyelmébe ajánlom kitűnő minőségű Hungaria és Patria-sorvetőgépeimet legújabb szerkezetben. — Továbbá egyetemes és mélyszántó aczélekéjemet, valamint összes gazdasági gépeimet, legjobb kivitelben, eredeti gyári áron.

Arjegyzekek kívánatra ingyen és bérmentve. Megbízható képviselők kerestetnek.

CHOCOLAT SUCHARD
NEUCHÂTEL (SCHWEIZ)
CACAO

LEGFINOMABB MINŐSÉG
OLCSÓ-ÁRAK
KÖNYVEN OLDHATÓ KAKAO

világkiállításon
aranyérmeket nyert, 1889-ik évben.

Butor.

Tisztelettel van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására adni, miszerint évek óta fennálló asztalos és kárpitos butor-áru raktárral kapcsolatban, az I-ső emeleten

bútor minta-termeket

egészen a fővárosok mintája szerint rendeztem be. Valasztékos készletben tartok háló, ebédlő, szalon és irodai berendezéseket úgy tölgyfa mint diófaiban, az egyszerűbbtól a legdiviszebbben kivitelig, nemkülönben diszbutorokat, nagyvalasztékos finom képeket és tükörket, ugyancsint mindenem egy-egy butortárgyakat a mi csak lakberendezéshez szükséges.

Mivel asztalos butoraimat kivételesen csakis elismert első műhelyekben szerzem be, kárpitozott butorokat pedig mint ennek szakképzett embere saját műhelyemben készítem segédemmel, ez által oly előnyös helyzetben vagyok, hogy határozottan mondhatom, hogy úgy árban, mint árakban, bátran versenyt állok bármely fővárosi üzlettel.

Tisztelettel kérem a nagyérdemű közönséget a legesekélyebb saakségletlenl is személyesen meggyőződést szerezni arról, hogy minden tökéletesen odairányul, nagyraecselült veivemet jutányosan és pontosan kiszolgáltathat.

Szives partfogásért eszedéve, mely tisztelettel

ADLER A.
kárpitos és butorkereskedő Zomborban
Götezen,
a takarékpéztárral szemben.

Egy pár lépésnyire a bodétól, zöldelő rét közepén állott Mahmud Baba háza: a függöny mögöl az ablakon kitekintett az ország legszebb asszonya, fiatal mint a hajnal, ragyogó, mint a nap, de fekete szemöldöje között haragos ráncokkal.

Mahmud Baba ismét könnyben bókolt. Ó volt a hetedik. Ily gyönyörűnek valának mind, de hervadva, virághoz hasonlóan haláltak el és ő ismét a legszebbet vevé magának. Vajjon ezt is hervadni lássa?

Szemöldöje között látta a haragos ráncot, látta bájos kezeit, melyekkel a függönnyt erősen tartá, látta mint néz röl meredten és mint csóvalja fejét. — Miért nem vidám ez a teremtes? Hiszen van elegendő kenyere, szép ruhája és nyaka körül két sor ragyogó aranya. Nevetnie kellene, mindig nevetnie . . .

A patak tulsó partján, a hársfa mellett állott a karesű, ifjú Emin, ki az idegeneknek kivével szolgált. Majdnem egész nap mosta a kristálytisza vízben a kavicsosészeket, e mellett szakadatlanul azon ablak felé tekintett, melynek függönyöje a szép asszony karjait engedék látni. Mily kedvesen esörgött a esészekkel, mily tetszetősen veté vissza csinos fejét, ugy, hogy fejenek rojtja hatalmas lendületet kapott s hogy mosolyogtak szeméi és hogy ragyogtak szeméi és hogy ragyogtak fogai — Emin volt ez a környék legszebb ifja!

Mahmud Baba ismét rosszalólag csóvalta ősz fejét, midőn szeméit majd az asszonyra, majd az ifjura veté.

Vajjon mindig tetszelegnek egymásnak és akkor is, midőn ő itthon van? — Mélyebben esőségezté fejét mellére és a füstfelleg, mely pipájából előtört, egészen elenyészett.

„Emin!”

Az ifju megrezcent az öreg kiáltására, akákn a mosoly rögtön elhalt és majdnem úgy látszott, mintha elcsúszott volna.

Egy úgrással a patak tulsó partján termett, fölcsélt a lépésökön Mahmud Baba nyugvó helyéhez és minden futásának lázas sietségével engedelmesskedett. A drága pipát megmőve újra nemes trebnyijével, meggyújtá, és midőn az agy akajához illeszté, mintha valaki kergetné ismét, lefutott az ifju és szórakozottan kezdé a tiszta esészeket öblögetni.

Es midőn a legkedvesebb pipa füstje a hársfa lombozata felé tört, Mahmud Baba kívánsága is beteljesült. Az a szép sötét arez ott a függönyök mögöl egészen földerült és a könnyelmű ifju merészen tekintett föl.

Maradt-e valaha Mahmud Baba kívánsága teljesületlenül? A dalnok ott bent a patkán ülve most az ifju Mahmud szépségéről énekel, az ő bölcsességéről, és erőnyeiről, az agy erőiről és egészségéről. Övéi a legszebb asszonyok, a legzadagabb bírtok és a legrágább pipa.

Mahmud Baba esondés szeméi lassan széjjel tekingettek. Hullámzó gabonaföldek és viruló zold rétek húzódtak koros körül fűn a hegyeken, borokafenyveserjékben és harasztokban végződve, mind az övé, a medig a szem elláthat és övé marad ez, míg nem itt fűn a magasban lesz az öreg Bogomiloknál kikéne hatalmas kő-sarkophagjai, a harasztoktól félig elrejtve, némán feléje intenek.

Nem ismert-e minden követ hosszán és széleiben, nem ismert-e minden bokrot, melyhez ezüst szalaghoz hasonló kigyózó patak vezetett, még mint gyöngye, feltörökő növény? Az uton átfutó bogár, fűn a magasban a madár: mind úgy tűnnek neki, mint hű ismerősök a távol ifjúkorból. A virággal beszélt, a széllel és ezek feleltek neki, elbeszéltek neki történeteket rég elmúlt időköl, mielőtt még ő maga nézte volna a természet nagyszerűségét.

Imádtá a természetet, midőn Istent imádni akart és valahányszor fejté vidáman a földre haját, megcsókolta azt forrón, ajtatosan.

A jó öreg Mahmud Baba! Ó volt a legnagyobb szabad-szemelű, a legnagyobb foradalmar, a nélkül, hogy mindezen dolgokról a leggyöngébb sejtelmé lett volna.

Királynak gondolta magát tekinté.

Es ha egyszer annak ideje elérkezék, nyugodtan akar feküdni az öreg Bogomilok, mellé kik élöve bírtak az országot.

Csak még pipája képezé egyedül gondját. Pipájával kezében kívánt meghalni, senki se szippantson utána egy szippantást sem.

Vajjon valóban végre ért már? Tündőre simogatta fehér szakállát. A dalnok is már véget keresett Mahmud baba emekéhez és mivel még nem volt, mindig moskát költött magának. Mit is dalol ma? Egy hütelven asszonyról és egy — megmergezett pipáról . . .

Mahmud Baba mosolygott a dalnok phantáziáján, mely a halált mindig, mint a legborzálótóbbat állítá elő. Es csaknem azt kívánta, hogy utóderje, midőn oly boldogan faragt volt, mint éppen most. Mily édes volt ma pipája, mily szépek telosegének mindig fényesebbül levő szeméi, mily gyönyörű a világ! Mint folyó aranyba mártva, feküdtök, néhez, részegítő illatot kelölök a más-rol oly szerény rőt virágok, egve ragyogtak a haldózó nap sugarai a tiszta, rekkendő levegőben.

Mahmud Baba arezt a ragyogó estésillag fölé fordítá. Mily

átszemelűten fényteltek szeméi! A sötétek égboltozaton szállongó fölökések lassanként sötétvörössé festök magukat.

Még egy—két percz és az izzó tüzgolyó elslyved a hegy gerinze mögé.

Vagyakodva nyújtá ki karjait az agg a tűnő nap után. Egy rémlet neki, mintha most utólagra látta.

„Nem, nem, nem utólagra!”
Újra látak tégódet élet forrasa, ha a sir sötét öleből fölkelendek! Újra látak az első tavaszi virágokkal, melyek az én testemböl kihajtanak! . . .

Csöngye hullt ki a kedves pipa az erőtelen kézből le a patak mellé, a halálsapadi remegő ifju lábaihoz és — szertört.

Ne pipájon többet senki belöle.

A függöny ott által az ablaknál egészen szétnyit és a szép, fiatal asszony nevetett — nevetett, éppen amint azt Mahmud Baba kívánta.

NYILTTERO.

Nincs többé köhögés!

Igy fog minden egyen nyilatkozni, a ki már egyszer megkísérelte a hírneves s díjjalalmazott

Egger-féle mellpasztillákkal,

melyekre tisztelt ezimű olvasóinkat ezúttal figyelmeztetni kívánunk.

Ezen pasztillák ára dobozokban 25 és 50 kr. és kaphatók a következő gyógyszerárakban:

Zomborban kaphatók: Saly Antal, Gallo Emil és Rónay Ede. — Szabadkán: Joo Károly, Milassin Illes, Gálffy György, Deesy Dezsó. — Baján: Geiger Károly, Nagy Sándor, Pollermann Bert, Steininger Lajos, Kúllán: Maly János, Ujvidéken: Grossinger C. B., Dimitriev G. H. és Playesies G. gyógyszerészek áraknál.

* E rovat alatt közlötöket nem vállal felelősséget a szerk.

McCormick Harvesting Machine Company Chicago.

Legújabb aczéll
arató-
és fűkaszázó-gépek.
A legjobbak a világon.

Ajánja
a prágai gépeitő rész-
vénytársulat bókja.

Iroda: Budapest, VI. daiszenhaz-utca 2. sz. Raktár: V. várlórnai 76. sz.
6-6 Képes arjegyzekek ingyen és bérmentve.

MÁGVAK.

Szávoszt Alphons
megkereskedés a gazdasági cikkei üzlete
Budapest, V. Arany János-utca 11.
tudalpa n. e. gash és kertészeti kőbányáktól, hogy jannar hó levél-
mennyiségűt

konyhakerti és virágmag-üzlet oszálját
s szőlő, egészen friss, faj azonos
here, fű, répa, konyhakerti
és virágmagvakkal
a van felszerelt
Arjegyzekek kívánatra bérmentve küldök.

Vasuti menet-rend érvényes 1889. évi október hó 1-étől.

Budapestről	812.	802.	814.	Eszékrol	813.	801.	811.	GYORSVONAT.	506.	
Eszékre	vegyes vonat	gyors vonat	személy vonat	Budapestre	vegyes vonat	személy vonat	vegyes vonat	Budapest—Belgrád.		505.
Budapest	Indulás 9.40 este	2.40 déln.	8.00 reg.	Eszék	Indulás	5.12 reg.	4.04 déln.	Budapest	Indulás	2.40 déln.
Kiskörös	1.59 reg.		11.16 déln.	Dráva-Szarvas		5.27	4.23	Szabadka	"	6.26 este
Szabadka	5.34	6.37 este	2.10 déln.	Dálya		5.43	4.43	Ujvidék	"	8.21 "
Tavankut	6.09	7.01	2.50	Erdőd		6.08	5.24	Belgrád	Erkezős	10.05 éjjel
Bajmók	6.40	7.20	3.19	Gombos	9.15 reg.	7.08	6.24 este	(Közlekedik minden esütörtökön)		
Nemes-Milities	7.25	7.49	4.12	Szánta	9.34	7.21	6.46			
Zombor	8.05	8.09	5.00	Prigl. Szt.-Iván	9.54	7.34	7.09			
Prigl.-Szt.-Iván	8.36	8.29	5.35	Zombor	10.49 déln.	8.00	8.10	Belgrád—Budapest		
Szánta	8.55	8.42	5.57	Nemes-Milities	11.13	8.14	8.38	Indulás	5.30 reg.	
Gombos	9.11	8.53	6.16	Bajmók	12.00 déln.	8.49	9.37	"	7.43 "	
Erdőd	10.40 déln.	9.43		Tavankut	12.22	9.04	10.02 éjjel	Szabadka	"	9.46 "
Dálya	10.59	9.55		Szabadka	12.55	9.27	10.42	Budapest	Erkezős	1.25 déln.
Dráva-Szarvas	11.50	10.27 éjjel		Kiskörös				(Közlekedik minden szombaton)		
Eszék	Erkezős	12.21 déln.	10.50	Budapest	Erkezős	7.30 este	1.35 déln.	6.40 reg.		

5-11 reg. 3.45 este, 5.10, 6.32, 7.40 este.